

สนับสนุน อ্যালงโทษ:
โครงการรณรงค์เพื่อยุติการแพร่เชื้อเอชไอวี
โดยการเรียกร้องให้รัฐบาลปฏิรูปมาตรการด้านยาเสพติด

การเอาผิดทางอาญาต่อผู้ใช้ยาเป็นปัจจัยส่งเสริมการระบาดของเชื้อเอชไอวี
รัฐบาลต้องปฏิรูปนโยบายและกฎหมายด้านยาเสพติด
ซึ่งกำหนดบทลงโทษและมาตรการบังคับใช้กฎหมายที่รุนแรงต่อผู้ใช้ยา
ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงบริการการป้องกันเอชไอวีและสุขภาพที่จำเป็น¹
ความเสี่ยงต่อเอชไอวีที่เพิ่มขึ้นของผู้ใช้ยาด้วยการฉีดเป็นปัญหาที่ไม่อาจเพิกเฉยได้อีกต่อไป
ทางหน่วยงานความร่วมมือด้านนโยบายยาเสพติดระหว่างประเทศ (International Drug Policy Consortium - IDPC)
เครือข่ายผู้ใช้อายระหว่างประเทศ (International Network of People who Use Drugs)
เครือข่ายลดอันตรายระหว่างประเทศ (Harm Reduction International) และพันธมิตรด้านเอชไอวี/เอดส์ระหว่างประเทศ
(International HIV/AIDS Alliance) จึงได้เริ่มโครงการรณรงค์ “สนับสนุน อ্যালงโทษ”
เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลยุตินโยบายด้านยาเสพติดที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ทำให้เกิดปัญหาด้านสังคม เศรษฐกิจ
และสิทธิมนุษยชน

ในปัจจุบันคาดว่ามียาเสพติดทั่วโลก 11-21 ล้านคน ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่มีอัตราการติดเชื้อสูงถึง 37%
ในรัสเซียและ 52% ในอินโดนีเซีย ผู้ใช้ยาด้วยการฉีดคิดเป็น 30%
ของผู้ติดเชื้อเอชไอวีนอกพื้นที่ทวีปแอฟริกาใต้ที่ต่ำกว่าทะเลทรายซาฮาราลงมา และมากถึง 80%
ของผู้ติดเชื้อในยุโรปตะวันออกและเอเชียกลางⁱⁱ

การระบาดของเชื้อเอชไอวีรุนแรงมากขึ้นโดยเป็นผลมาจากกฎหมาย
นโยบายและการปฏิบัติที่กำหนดบทลงโทษและมาตรการที่รุนแรงต่อผู้ใช้ยา
จากความเชื่อในเบื้องต้นว่าการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดจะช่วยลดขนาดของตลาดซื้อขายยาเสพติดได้
แต่มาตรการลงโทษกลับล้มเหลวไม่ได้ช่วยลดระดับการใช้ยาเสพติดลงเลยⁱⁱⁱ
ทั้งยังนำไปสู่การเลือกปฏิบัติและการสร้างตราประทับต่อผู้ใช้ยา ปิดกั้นการเข้าถึงบริการการป้องกัน
รักษาและดูแลด้านเอชไอวี ซึ่งมีความจำเป็นต่อการรักษาชีวิตและควบคุมการแพร่ระบาดของเอชไอวี

¹ HRI, IDPC, the Alliance, และ INPUD เป็นพันธมิตรเชิงนโยบายกับโครงการปฏิบัติการระดับชุมชนเพื่อลดอันตราย (Community Action on Harm Reduction - CAHR) CAHR เป็นโครงการที่ทำนายและได้รับทุนสนับสนุนจากรัฐบาลนอร์เวย์ มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงบริการป้องกันเอชไอวีที่มีคุณภาพในบรรดาผู้ใช้อายด้วยการฉีด
ครอบครัวของพวกเขาและคูครองในประเทศจีน อินเดีย อินโดนีเซีย เคนยา และมาเลเซีย เป็นโครงการที่ดำเนินงานโดยพันธมิตรองค์กรที่เชื่อมโยงกัน (Alliance Linking Organisations)
ได้แก่ พันธมิตรเอชไอวี/เอดส์สากลประเทศจีน (International HIV/AIDS Alliance in China), พันธมิตรเอชไอวี/เอดส์สากลประเทศอินเดีย (International HIV/AIDS Alliance in India),
Rumah Cemara (อินโดนีเซีย), สหประชาชาติเอชไอวี/เอดส์เคนยา (Kenyan AIDS NGO Consortium), (KANCO) และ สภาเอดส์แห่งชาติมาเลเซีย (Malaysian AIDS Council)

การเอาผิดทางอาญากับการใช้ยาเสพติดทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ยอมรับการคุมขังบุคคลซึ่งกระทำความผิดเพียงเล็กน้อย เปิดโอกาสให้มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ทั้งในรูปของการทรมาน การประหารชีวิต การสังหารนอกกระบวนการกฎหมาย การติดสินบน การคุมขังโดยอ้างว่าเป็นการบำบัดรูปแบบหนึ่ง และการละเมิดอื่น ๆ อันเป็นผลมาจากสภาพที่แออัดยัดเยียดในเรือนจำ^{iv} การคุมขังผู้ใช้ยาส่งผลให้เกิดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อมากขึ้น เนื่องจากสภาพการขังและการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย

และส่งผลกระทบต่อผลการรักษาด้านเอชไอวีเนื่องจากไม่สามารถเข้าถึงการรักษาได้อย่างเพียงพอ^v

มาตรการด้านเอชไอวีที่ผ่านการพิสูจน์ว่าได้ผล (Evidence-based interventions)

ช่วยหยุดยั้งหรือลดการระบาดของเชื้อเอชไอวีในบรรดาผู้ใช้ยาด้วยการฉีดได้

และเป็นมาตรการที่รับรองโดยหน่วยงานระหว่างประเทศ อย่างเช่น องค์การอนามัยโลก (WHO)

สำนักงานโครงการโรคเอดส์แห่งสหประชาชาติ (UNAIDS)

และสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC)^{vi}

แต่การดำเนินงานอย่างเต็มที่ที่ถูกขัดขวางโดยอุปสรรคเชิงนโยบายและกฎหมาย ทรัพยากรที่ไม่เพียงพอ การขาดศักยภาพ และแรงต่อต้านทางการเมืองหรืออุดมการณ์ กลุ่มผู้ชำนาญการและผู้กำหนดนโยบายที่สำคัญอย่างเช่น

คณะกรรมการโลกว่าด้วยเอชไอวีและกฎหมาย (Global Commission on HIV and the Law)

และคณะกรรมการโลกว่าด้วยนโยบายด้านยาเสพติด (Global Commission on Drug Policy)

‘ได้ดีพิมพ์รายงานเมื่อเร็ว ๆ นี้’^{vii}

เรียกร้องให้มีการปฏิรูปนโยบายด้านยาเสพติดโดยให้อยู่บนพื้นฐานข้อมูลที่ผ่านการพิสูจน์มาแล้ว

และสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในบรรดาผู้ใช้ยาด้วยการฉีด

ทั้งองค์ความรู้และแรงสนับสนุนเพื่อการเปลี่ยนแปลงมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ

ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของแรงสนับสนุนดังกล่าว โครงการรณรงค์ “สนับสนุน อายาลงโทษ”

เรียกร้องให้รัฐบาลเผชิญหน้ากับอุปสรรคด้านการเมือง กฎหมาย และอุดมการณ์

และคุ้มครองสุขภาพและสิทธิมนุษยชนของผู้ใช้ยา ครอบครัวของพวกเขา และชุมชนโดยทั่วไป

สนับสนุน: โดยลงทุนในมาตรการแก้ปัญหาเอชไอวีที่เป็นผลสำหรับผู้ใช้งาน

- เราเรียกร้องให้ทุกประเทศเพิ่มมาตรการป้องกันการติดเชื้อที่ผ่านการพิสูจน์ว่าได้ผลสำหรับผู้ใช้งานด้วยการฉีด รวมทั้งโครงการป้องกันการใช้อุปกรณ์การฉีดยาร่วมกัน (โครงการเข็มและหลอดฉีดยา - needle and syringe programmes) และจัดทำโครงการที่เป็นผลเพื่อแก้ปัญหาการพึ่งพายาเสพติด (การบำบัดด้วยสารทดแทนอนุพันธ์ฝิ่น)
- เราเรียกร้องให้แหล่งทุน หน่วยงานสหประชาชาติและกองทุนโลก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อปิดช่องว่างระหว่างระดับความต้องการกับระดับการลงทุนที่เป็นอยู่ เพื่อส่งเสริมโครงการลดอันตรายและโครงการด้านเอชไอวีสำหรับผู้ใช้งาน
- เราเรียกร้องให้แหล่งทุนระหว่างประเทศปฏิบัติตามคำสัญญาที่ให้ไว้กับกองทุนโลก เพื่อส่งเสริมโครงการที่จำเป็นเพื่อแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของเอชไอวีในบรรดาผู้ใช้ยา เพื่อให้บรรลุสัมฤทธิ์ผลที่จำเป็น

อย่าลงโทษ:

โดยปรับปรุงนโยบายและปฏิรูปกฎหมายที่ขัดขวางมาตรการแก้ปัญหาเอชไอวีที่เป็นผลสำหรับผู้ชาย

- เราเรียกร้องให้รัฐบาลยุติการเอาผิดทางอาญาและการลงโทษผู้ชาย และยุติการห้ามดำเนินการตามโครงการเข็มและหลอดฉีดยา และการบำบัดด้วยสารทดแทนอนุพันธ์ฝิ่น
- เราเรียกร้องให้รัฐบาลดูแลให้มีโครงการบำบัดด้านยาเสพติดอย่างสมำคใจ ผ่านการพิสูจน์ว่าใช้ได้ผล และสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน และให้ยุติการคุมขังโดยอ้างว่าเป็นการบำบัดรูปแบบหนึ่ง
- เราเรียกร้องให้รัฐบาลทำงานร่วมกับองค์กรภาคประชาสังคมและกลุ่มประชากรที่มีความเสี่ยงมากที่สุด เพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้นเกี่ยวกับผลกระทบด้านลบของนโยบายและกฎหมายด้านยาเสพติด และจัดทำโครงการที่ผ่านการพิสูจน์ว่าสามารถหยุดยั้งการแพร่ของเชื้อเอชไอวีได้

ถึงเวลาที่ต้องยุติการเมือง อุดมการณ์ และอคติที่เป็นอันตราย

ถึงเวลาที่ต้องให้ความสำคัญกับสุขภาพและสวัสดิภาพของผู้ชาย ครอบครัวของพวกเขาและชุมชน

¹ Mathers, B et al. (2551) ระบาดวิทยาในระดับโลกของการใช้ยาด้วยการฉีดและเอชไอวีในบรรดาผู้ชายด้วยการฉีด: การทบทวนอย่างเป็นระบบ (The global epidemiology of injecting drug use and HIV among people who inject drugs: a systematic review) The Lancet, Vol 372, Iss 9651:1733-45 ; Federal Service on Customers' Rights and Human Well-being Surveillance of the Russian Federation. (2010)

รายงานความก้าวหน้าระดับประเทศด้วยความก้าวหน้าในการปฏิบัติตามปฏิญญาว่าด้วยพันธกรณีด้านเอชไอวี/เอดส์ (Country Progress Report on the progress of implementing the Declaration of Commitment on HIV/AIDS) ซึ่งรับรองโดยการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยพิเศษว่าด้วยเอชไอวี/เอดส์ (United Nations General Assembly Special Session on HIV/AIDS: UNGASS) สมัยที่ 26 วาระการประชุม มกราคม 2551 – ธันวาคม 2552

สำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime) (2555) เอชไอวีและเอดส์

<https://www.unodc.org/eastasiaandpacific/en/topics/hiv-and-aids/overview.html>

² Mathers, B et al. (2553) บริการป้องกัน รักษาและดูแลด้านเอชไอวีสำหรับผู้ชายด้วยการฉีด: การทบทวนอย่างเป็นระบบต่อขอบเขตการให้บริการในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ (HIV prevention, treatment, and care services for people who inject drugs: A systematic review of global, regional, and national coverage) The Lancet, Vol 375, Iss 9719:1014-1028 ; Mathers B et al. (2551)

ระบาดวิทยาในระดับโลกของการใช้ยาด้วยการฉีดและเอชไอวีในบรรดาผู้ชายด้วยการฉีด: การทบทวนอย่างเป็นระบบ (The global epidemiology of injecting drug use and HIV among people who inject drugs: A systematic review) Lancet, Vol 372, Iss 9651:1733-1745; Horton, R. and Das, P. (2553)

การช่วยเหลือผู้มีเชื้อที่ชายาเสพติด (Rescuing People with HIV who Use Drugs) The Lancet, Vol 376, Iss 9737:207-208.

³ Degenhardt, L., Chiu, W-T., Sampson, N., et al. (2551) ภาพรวมของการบริโภคแอลกอฮอล์ ยาสูบ กัญชา และโคเคน:

ข้อค้นพบจากการสำรวจด้านสุขภาพจิตขององค์การอนามัยโลก (Toward a global view of alcohol, tobacco, cannabis, and cocaine use: Findings from the WHO World Mental Health Surveys) PLOS Medicine. 5:1053-67; Jurgens, R., Ball, A., and Verster, A. (2552)

มาตรการแทรกแซงเพื่อลดการแพร่เชื้อเอชไอวีเนื่องจากการใช้ยาด้วยการฉีดในเรือนจำ (Interventions to reduce HIV transmission related to injecting drug use in prison) The Lancet Infectious Disease, 9:57-66; The National Centre on Addiction and Substance Abuse at Columbia University. (2552)

ผลกระทบของการใช้ยาเสพติดต่องบประมาณของรัฐ (Shoveling up II: The impact of substance abuse on State budgets) New York: Columbia University;

Reuter P. (2552) สิบปีหลังการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยพิเศษว่าด้วยเอชไอวี/เอดส์: การประเมินปัญหาด้านยาเสพติด ข้อเสนอแนะนโยบายและการปฏิรูป (Ten years after the United Nations General Assembly Special Session (UNGASS): assessing drug problems, policies and reform proposals) Addiction 2009;104:510-7

⁴ Room, R. and Reuter, P. (2555) อนุสัญญาด้านยาเสพติดระหว่างประเทศมีส่วนช่วยปกป้องสุขภาพมนุษย์มากน้อยเพียงใด (How well do international drug conventions protect human health?) The Lancet, Vol 379, Iss 9810:84-91

⁵ Carrier, M.P., Wolfe D., and Roux, P (2555) การทบทวนแนวคิดด้วยผลการรักษาด้านเอชไอวีในบรรดาประชากรกลุ่มที่ถูกเอาผิดทางอาญา (Reconceptualising research on HIV treatment outcomes among criminalized groups) Journal of Acquired Immune Deficiency Syndromes. Volume Publish Ahead of Print;

Mathers, B.M. et al. (2552) บริการป้องกัน รักษาและดูแลด้านเอชไอวีสำหรับผู้ชายด้วยการฉีด: การทบทวนอย่างเป็นระบบต่อขอบเขตการให้บริการในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ (HIV prevention, treatment, and care services for people who inject drugs: a systematic review of global, regional, and national coverage) The Lancet, Vol 375, Iss 9719:1014-28

⁶ องค์การอนามัยโลก สำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ และสำนักงานโครงการโรคเอดส์แห่งสหประชาชาติ (Joint United Nations Programme on HIV/AIDS) (2552) คู่มือเชิงเทคนิคสำหรับประเทศที่กำหนดเป้าหมายการเข้าถึงอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมสำหรับบริการป้องกัน

รักษาและดูแลด้านเอชไอวีสำหรับผู้ให้ยาด้วยการฉีด (Technical Guide for Countries to Set Targets for Universal Access to HIV Prevention, Treatment and Care for Injecting Drug Users)

^{vii} Global Commission on HIV and the Law (กรกฎาคม 2555), เอชไอวีและกฎหมาย: ความเสี่ยง สิทธิและสุขภาพ (*HIV and the law: Risks, rights and health*), <http://www.hivlawcommission.org/index.php/report>; Global Commission on Drug Policy (มิถุนายน 2555), สงครามปราบปรามยาเสพติดและเอชไอวี/เอดส์: การเอาผิดทางอาญากับการใช้ยาเสพติดส่งเสริมการแพร่ระบาดระดับโลก (*The war on drugs and HIV/AIDS: How the criminalization of drug use fuels the global pandemic*), <http://idpc.net/publications/2012/06/the-war-on-drugs-and-hiv-aids-how-the-criminalization-of-drug-use-fuels-the-global-pandemic>